

Триголови України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 167 (1917) ♦ Середя, 2 вересня 1998 року ♦ Ціна договірна

ТРИГОЛОВИ – ДВА РОКИ. А вже віддається дешевше

Низка київських магазинів, які спеціалізуються на продажу імпортованої побутової та ортехніки, підвищили ціни на свої товари на 15–20% порівняно з рівнем, що існував два тижні тому.

Як повідомив агентству «Інтерфакс-Україна» керівник одного з магазинів, деякі магазини не закривалися «на переоблік», а провели переоцінку «в робочому порядку» протягом ночі.

За його словами, підвищення цін відбулося «з деяким запасом», зростання цін визначило зростання курсу долара щодо гривні. До речі, її сьогодні виповнилося два роки.

Стан справ на валютному ринку України у зв'язку з міжнародною фінансовою кризою обговорив Президент України Леонід Кучма з керівниками провідних комерційних банків країни. Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в прес-службі глави держави, під час розмови відзначалася злагоджена робота уряду і ЧБУ, що забезпечує економічну та політичну стабілізацію в державі.

Падає, але друкується

Національний банк України з 1 вересня 1998 року ввів в обіг банкноти номіналом 5 гривень зразка 1997 року. Це перші українські гроші, що надруковані на Фабриці банкнотного паперу Національного банку України.

Зовні нові банкноти не відрізняються від аналогічних зразка 1994 року, але мають додаткові елементи захисту.

Випущені раніше Національним банком України банкноти номіналом 5 гривень залишаються платіжними поряд з банкнотами нового зразка та обов'язкові до приймання без обмежень підприємствами й організаціями усіх форм власності, громадянами і вилучатимуться з обігу в міру їх зношення.

Сесія почалася. Чим прислужимось народові?

Учора розпочала роботу друга сесія Верховної Ради нового скликання. Вступною промовою її відкрив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко.

Народні обранці розглянули календарний план своєї роботи, порядок денний сесії. Цього ж дня новообрані депутати склали присягу.

Поговорив Єльцин з Кучмою

Президенти України і Росії Леонід Кучма і Борис Єльцин під час телефонної розмови обмінялися думками з приводу нинішньої політичної ситуації в обох країнах. Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-службі глави української держави, Б. Єльцин поінформував Л. Кучму про консультації з представниками різних політичних сил у зв'язку з розглядом у Державній Думі кандидатури Віктора Черномірдіна на пост голови уряду Росії.

«Нехай життя інституту триває сотні і тисячі літ»

Національному технічному університету України «Київський політехнічний інститут» виповнилося 100 років. З цієї нагоди перед головним корпусом відбулася урочиста церемонія відкриття пам'ятного знака одному з фундаторів цього закладу, першому ректорові КПІ професору Вікторові Кирпичову.

Саме з його ім'ям пов'язане створення теоретичних основ базової галузі науково-технічного прогресу держави в кінці XIX на початку XX століття — машинобудування. Очолити 1898 року створений у Києві інститут, видатний учений-механік і талановитий організатор не тільки спромігся дати наукове життя новому навчальному закладу, а й окреслив перспективи наукової діяльності його кафедр на багато десятиріч вперед. І залишаються актуальними його вітальні слова до своїх перших студентів, якими він благословив їх на важку наукову працю: «Нехай життя інституту триває сотні і тисячі літ, а число випущених ним інженерів і агрономів обчислюється десятками, сотнями тисяч», повідомляє ДІНАУ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

"Охоче зміняв би свою посаду

на статус студента-першокурсника"

Таке постальгічне бажання висловив Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко на урочистостях у Білоцерківському аграрному університеті з нагоди Дня знань. У щирість цих слів легко повірити, особливо коли перед тобою обличчя студентів рідного вузу. Такі, яким сам ти був 40–35 років тому. Олександр Миколайович закінчив цей заклад (тоді — інститут сільського господарства) у 1963 році. Виступаючи у шкерт заповненому актовому залі, О. Ткаченко висловив глибоку подяку викладацькому складові, завдяки якому набув міцних системних знань. (Закінчення на 2-й стор.).

Зарплати нам навіть не обіцяють

За минулий навчальний рік ми одержали 4,5 зарплати: за вересень, січень, лютий, березень і половину квітневої. Більше нічого. Розпочався новий навчальний рік, а нам нема за що купити ручки, зошити, методичну літературу, одяг, взуття... Ми в становищі жевраків. Як нам вижити, як навчати дітей? А Президент обіцяє розраховуватися з нами повністю.

М. РЯБИК, Н. СЕМЕНЮК, Н. ВОРИСЮК — усього 27 підписів.

Борки
Любешівського району
Волинської області.

Це й буде п'ятий ступінь

Сім автомобілів підприємств-боржників було вилучено спеціальними постами за один лише день на дорогах Житомирської області. Всього їх на штрафмайданчиках — більш як 200. Але міністр енергетики Олександр Шибєрстов, виступаючи в Житомирі на селекторній нараді, висловив думку, що погашати борги перед бюджетом і фондами краще не службовими машинами директорів, а їхнім особистим майном, якого часто «більше, ніж на підприємствах, котрі вони очолюють». Ось тільки як конфісковуватимуть майно: за рішенням суду чи постановою Кабміну?

О У Боярці Київської області за участі Президента Л. Кучми та міністра оборони О. Кузьмука відкрито філіал столичного військового ліцею ім. І. Богуня.

О У Маріуполі одна людина захворіла на холеру.

О Пожежа в районі Ай-Петрі (Крим) уже охопила 100 га лісу.

О 24 осіб (в т. ч. 9 дітей) потрапили до лікарні з харчовим отруєнням після святкування весілля у селі Лучинчик Вінницької області.

P.S.

Лист на першу сторінку

Російський збудник української хвороби

Сьогодні гривні виповнюється два роки. Ми, звичайно, бажаємо їй міцного здоров'я і довгих літ, але, на жаль, у ці ювілейні дні здебільшого йдеться про сумне — гривня загрожують зруйнувати стіни і вийти з валютного коридору. І хоч уряд та Національний банк закликають народ, що ситуація прогнозована та фінансова криза не набере таких обертів, як у Росії, деякі фахівці так не вважають. «Російський чинник був лише збудником, а не причиною фінансової кризи в Україні», — визначив вплив подій у сусідній державі на Україну голова партії «Реформи і порядок», народний депутат Віктор Пинзеник на прес-конференції. Те, що відбувається в Україні сьогодні, було спротоковано більше року тому, а ситуація в Росії надала лише поштовху «появи назовні тих хвороб української економіки, до лікування яких навіть не приступають». Причину так званих «хвороб» Віктор Пинзеник бачаче в тому, що «гривня не була підкріплена реформами», а це, в свою чергу, призвело до неминучої кризи. Ознаки її очевидні. По-перше, це зростання реального курсу долара США на 9 відсотків, по-друге, втрата НБУ 60 відсотків валютних резервів, по-третє, зростання витрат на обслуговування державного внутрішнього боргу. Та, незважаючи на досить складну ситуацію, виконавча влада не приймає потрібних рішень. Зокрема, на думку пана Пинзеника, необхідним було створити «сприятливий інвестиційний клімат», що дало б можливість забезпечити економічне піднесення та збільшення бюджетних надходжень.

На жаль, за словами народного депутата, політика уряду в останні два роки була спрямована виключно на латання бюджетних дірок, причому за будь-яку ціну. «Без радикальних структурних реформ така політика не могла закінчитися інакше, як відливом капіталу та серйозним тиском на зниження обмінного курсу національної валюти». Але, на його думку, крім радикальних дій, потрібно зібрати спокій серед населення, яке має вклади у банках України загальною сумою 2 мільярди гривень. Якщо ці гроші почнуть вилучати, то тоді потрібно буде «рятувати банківську систему».

Окрім того, уряд мусить зробити певні висновки щодо витрат державного бюджету. Бо «Хрещатик міг би й зачекати з ремонтом, і 30 мільйонів гривень (до речі, не остаточна цифра), які витратили на його реконструкцію, можна було б використати раціональніше».

Та поки що потрібні оперативні спільні дії влади, бо «фінансова криза, безперечно, призведе до політичної».

Юлія ШЕЙКО.

«Охоче зміняв би свою посаду на статус студента-першокурсника»

(Початок на 1-й стор.).

Звертаючись до студентів, О. Ткаченко сказав, що вони — золотий фонд держави. Самі ж належать, — змінивши представників старших поколінь, докласти зусиль до побудови нової української держави — справді незалежної і сильної. Належне місце якої — серед передових держав світу. Минув сім років розбудови не дали бажаних результатів. Але негативний досвід — теж надбання, яке дає усвідомлення того, що варто відкинути, а що взяти на озброєння.

О. Ткаченко нагадав, що до 1991 року Україна була промислово-аграрною державою. Нині пріоритети змінилися, і на нинішній час країна стає аграрно-промисловою. Це накла-

дає особливу відповідальність на працівників АПК, бо саме він повинен стати базою і витком енергії для практичного виведення держави із кризи. Всі підстави для цього є: маємо досвід, коли на 52 мільйони населення вироблялося понад 53 мільйони тонн зерна, вдосталь м'яса, цукру та іншої продукції; маємо кадри, здатні відновити це недавню славу України-житниці.

Але для цього треба, зокрема відірватися на новій основі вітчизняне сільськогосподарське машинобудування. Верховна Рада сприятиме цьому всіма засобами. Олександр Ткаченко висловився також за те, щоб на 3—5 років накласти мораторій на стягнення з сільськогосподарських

підприємств будь-яких податків, крім відрахувань на потреби соціального забезпечення. Виходячи з того, що житиме село — житиме держава.

На зустрічі виступили ректор аграрного університету Володимир Влащенко, професор Петро

Клименко, студентка Галина Корсунова. Після зустрічі Олександр Миколайович відвідав музей мистецтв і зробив запис у Книзі почесних гостей.

Іван ДМИТРЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Рідна хата теплом материнським зіграла...»

ТАК СКАЗАВ на прес-конференції місцевий журналіст з Луцька перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк після триденного перебування в селі Велли Любешівського району, де народився і виріс, учився у місцевій школі, працював.

У Веллах і сьогодні проживають батьки та рідні Адама Івановича. Біля будинку культури, який не міг умістити всіх бажаючих, відбулося його зустріч з односельцями. На ній перший заступник Голови ВР розповів про роботу парламенту, поділявся думками щодо свого бачення виходу України з соціально-економічної кризи, відповів на численні запитання односельців. Адам Іванович також мав ділові зустрічі з керівниками держадміністрацій і рад Любешівського та Маневицького районів, депутатами районних рад, побував у трудових колективах польського краю. На його

думку, люди праці заслужили кращого життя, більшого достатку. Пора всім гілкам влади засукати рукава і серйозно вийти до праці в ім'я піднесення Батьківщини. Дебати про нерідні погляди. Відповідаючи на запитання журналістів, Адам Іванович сказав: «Відродження України треба починати з відродження українського села. В цьому я ще раз переконався, побувавши у селах Волинського Полісся...»

Адам Мартинюк зустрічався з керівництвом облдержадміністрації, обласної ради, народними депутатами України від Волині та депутатами обласної ради. На добру пам'ять про відвідини рідного села земляки Адама Івановича подарували йому картину, на якій зображена батьківська хата. Аби ніколи не забував про рідну домівку...

Богдан БЕРЕГЕТА.

Волинська область.

Автори — депутати

До другої сесії народні депутати підготували і здали на реєстрацію більше 16 законопроектів. Зокрема на розгляд у комітетах — проекти законів: «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики України», підготовлений народними депутатами Олександром Морозом та Сергієм Довганем, «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про національну гвардію України», розроблений Борисом Кожиним, «Про спеціальний режим оподаткування інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки України», автор якого — экс-Президент Леонід Кравчук, та ряд інших.

Власна інформ.

Щоб вибори пройшли без «гарячки»

У ПОРЯДКУ законодавчої ініціативи народний депутат України Віталій Шевченко (фракція Народного руху України) вніс на розгляд парламенту проект закону України «Про вибори Президента України» (нова редакція). Він пропонується для виключення до порядку денного другої сесії ВР та оперативного розгляду в парламенті.

Оглядом «Голосу України» попросив автора поділитися думками щодо цього законопроекту.

— У чому полягає необхідність прийняття нової редакції закону про вибори Президента України?

— Чинний Закон України «Про вибори Президента України» ухвалено в 1991 році ще до проголошення незалежності України. Тому, зрозуміло, він давно вже застарів. Ми живемо нині у суспільстві, на соціально-політичній мірці її параметри якого, певна річ, тоді не могли орієнтуватися.

То був час, по суті, це однопартійної політичної системи, що теж наклали свій відбиток на закон про президентські вибори. Друга важлива обставина: останнім часом, особливо з кінця позаминулого року, коли Верховна Рада України попереднього скликання «пішла на штурм» старого виборчого законодавства, у нас в Україні різко змінився сам характер виборів як форми безпосередньої демократії через вільне й добровільне волевиявлення громадян. Тепер вибори із зматання одиниць, хай навіть яскравих і сильних особистостей, перетворилися на «командну гру» — затуляють боротьбу за

владу найвпливовіших політичних сил. І ця «гра» вимагає вже інших правил.

Зрештою, розуміє змислилася й сама «виборча кухня», що відбули на собі люди під час безрезультатних виборів нинішнього року. Неподготовлений виборець ще й досі не може орієнтуватися від них. Законодавче унормування процедури організації та проведення виборів з огляду на вже названі чинники стало настільки важливим, що через це мало не провалили новий закон про вибори до парламенту. Прискіплено вивчається кожен нюанс, кожна норма, оскільки неточності та нечіткі формулювання призводять до масових зловживань під час виборів. Тому лише методом консенсусу чи рівнобіжної апробації «на зуб» наново вписані виборчих процедур та порядків кожною з парламентських політичних партій, яка все приміряє на себе й стежить за матеріальним суперництвом, можна досягти якоїсь прийнятної для всіх струнності та неупередженості виборчого законодавства.

— Чим відрізняється нова редакція Закону України «Про вибори Президента України» від попередньої?

Докорінно. Враховано не лише досвід створення законодавства про вибори на початках переходу до пропорційної (багатопартійної) виборчої системи, а й помилки, з яких зіткнулися на безрезультатних виборах.

Посилено роль політичних партій у виборчому процесі. «Прописано» додаткові застереги щодо втручання органів влади, особливо виконавчої, в організації та проведення виборів, що стало бідою виборчих кампаній.

Не кажу вже про окремі, сказати б, «пілказани» практикою нововід, як до окремих штрихів, яких конче не вистачало нашому виборчому законодавству заради посилення гарантій проведення справді демократичних і справедливих виборів. Приміром, в Україні чомусь дозволено участь в агітаційній кампанії і навіть фінансуванні її через виборчі фонди кандидатів та партій усіх виборчих благодійних фондів та релігійних організацій, які роками користуються податковими та іншими пільгами держави, тобто всього суспільства, які потім мають змогу свої набуток та силу своєї пропагандистських м'язів використати у конкретних політичних цілях. Або так: виборчі бюлетені друкуються, акуються та транспортуються до виборчих комісій у присутності повноважних представників цих комісій. Чи, скажімо, що завадило нам зазначити у виборчих законах: на пакетах з розсортова-

ними бюлетенями на виборчих дільницях проставляються не лише дата «зашморгування» їх, а й час. Гадаю, активним учасникам виборчих кампаній не варто пояснювати, як часом багато залежить від цієї «дрібниці»...

— Чи не записно приймати всі ці уточнення?

— Маю сподівання, що їх підтримають представники різних, навіть полярних політичних сил. Власне, підтримати депутати, які хочуть забезпечити проведення в державі справді демократичних виборів.

Можна лише дивуватися, як часто важливі загальнополітичні питання відкладаються в нас аж до останньої хвилини, як це було з новим законом про вибори до парламенту. Очевидно ж, що за нинішнім чинним законом нормально провести президентські вибори вже неможливо. І якщо не відкласти цю справу в довгий ящик, а негайно розглянути законопроект у першому читанні та доручити спеціальній міжфракційній депутатській комісії оперативно доопрацювати його з урахуванням усіх зауважень та пропозицій, чергові вибори почнемо «без гарячки».

У нас немає іншого виходу. Або мусимо стимулювати політичну структуру до заложення суспільства, або нас остаточно здолає «кланізація» всієї влади в державі.

— Дякую.

Вів розмову
Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

Свяен ЖОВТЯК,
народний депутат України, заступник голови Комітету ВР з питань бюджету

За місцеві бюджети замовити 6 слово...

При слові «дотація» у місцевих фінансистів миттєво виникає асоціація з приказкою «казав пан — кожуха дам»

«ЧОМУ ЗА МІСЦЕВІ?» — цілком справедливо може виникнути запитання у того, хто певною мірою відслідковує виконання бюджету України. Підсумки першого півріччя, здавалося б, спонукають не те що замовити слово, а кинути щосили рятівний круг передусім бюджету Державному, якого тягне на дно оберток гир — від виключно незадовільної поведінки ресурсних платежів (за перше півріччя до центральної скарбниці надійшло лише 3,2 відсотка запланованих надходжень від рентних платежів за нафту і газ, що їх відбавляють в Україні) до законодавчої нерезультативності переливованого ПДВ. Місцеві бюджети, навпаки, демонструють тенденцію до перевищення. То чи варто бити на сполох? Варто, оскільки справжнє самопочуття місцевих бюджетів прикриті ковроно оманливої поведінки податку на прибуток, що зарховується з цього року до субнаціональних бюджетів. Під одержиною корпоративного податку, яку центральний бюджет не сподобив — завтра знову пересмикнути на се-

бе, залишається незмінним, попри вимоги статті 143-ї Конституції, бюджетне бестрав'я органів місцевого самоврядування. Їхній статус асальє при районних і обласних бюджетах, їх штучно викликаний кінцевий голод при виконанні власних і навіть делегованих державною повноважень. До того ж 26 відсотків виконання місцевих бюджетів становить взаєморозрахунок. Неодноразово на найвищих щаблях влади відзначалося, що проблема перегляду концепції міжбюджетних стосунків в Україні є гальмом на шляху комплексної реформи вітчизняної бюджетної системи. Чи буде відмінним у цьому аспекті від своїх попередників проект закону про Державний бюджет України на 1999 рік, тим паче, що бюджетна резолюція на 1999 рік вимагає конкретних кроків у напрямку реформування міжбюджетних відносин? Про проблеми місцевих бюджетів в Україні та перспективи їх подолання розмірковує народний депутат України, співавтор проекту закону «Про бюджетну систему в Україні».

Чи рівномірно забезпечено місцеві бюджети в Україні фінансовими ресурсами?

Державний бюджет будь-якої країни покликаний обслуговувати не лише програми загальнонаціонального значення — оборону, наукові дослідження, забезпечення зовнішньої політики держави тощо, а й сприяти рівномірному розподілу бюджетних ресурсів між регіонами. В Україні синуєзда дохідних баз, що є у розпорядженні місцевих бюджетів, вражає. Найефективнішим критерієм виміру є доходи консолідованих обласних бюджетів у розрахунок на душу населення — без урахування лішків, наданих дотацій та бюджетних позик. Відповідний середній показник в Україні 1997 року становив 222,41 гривні на людину. Зіставлення цієї цифри з доходами на душу населення по кожній області дасть нам т. з. коефіцієнт відносної податкоспроможності — показник, до якого ми неодноразово звертатимемося нижче. Якщо середню в Україні цифру взяти за одиницю (що саме відповідає показнику Одеської області з її 223,36 гривні на одного мешканця), то дисперсія доходів на душу населення по областях України матиме такий вигляд (у другій колонці наведено розрахунки Групи фінансового аналізу, в третій — Міністерства фінансів України):

Таблиця 1

Індекси відносної податкоспроможності областей України

Область	3	2,85
Київ	1,54	1,46
Полтавська	1,48	1,43
Дніпропетровська	1,47	1,34
Харківська	1,29	1,23
Запорізька	1,25	1,18
Севастополь	1,06	0,99
Одеська	1,00	1,00
Сумська	0,99	0,94
Миколаївська	0,97	0,97
Черкаська	0,97	0,84
Луганська	0,91	0,86
Львівська	0,84	0,76
Крим	0,82	0,75
Чернігівська	0,81	0,70
Київська	0,77	0,68
Івано-Франківська	0,73	0,66
Рівненська	0,65	0,65
Хмельницька	0,65	0,58
Херсонська	0,64	0,62
Кіровоградська	0,59	0,47
Вінницька	0,59	0,52
Житомирська	0,58	0,51
Чернівецька	0,55	0,46
Волинська	0,49	0,42
Тернопільська	0,48	0,40
Закарпатська	0,40	0,36

Деякі пояснення в обчисленнях пояснюється тим, що Мініфін при розрахунках виключено надходження від акцизного збору (більше не зарховуються до місцевих бюджетів), податку з власників транспортних засобів (з нового року спрямовуються виключно на дорожні роботи) та місцевих податків і зборів (див. нижче). Однак прикметно, що застосування модифікованих методик не змінило істотно рейтинг субнаціональних бюджетів. Це, а також аналогічні результати, отримані із застосуванням даних 1995 — 96 років, дозволяє говорити про визначені та стійке місце тієї чи іншої області у загальній мікрорегіональній картині дотрансфертної забезпеченості кожного жителя бюджетними ресурсами. Забезпеченість ця, як видно з таблиці, спотворена в виразках екстремумів (якби не було дотацій та вилучень, то середньостатистичний киянин споживав би бюджетних послуг у грошовому вимірі в 7,5 раза більше, ніж житель найменш забезпеченої Закарпатської області, і в 6,1 — 6,2 раза більше, ніж волинянин та тернопільчанин). Подібна ситуація вочевидь потребує втручання столиці та централізованого перерозподілу (у вигляді вилучень лішків у регіонів-донорів та надання дотацій регіонам-реципієнтам) бюджетних ресурсів. Такий механізм діє, і задамося питанням:

Чи є ефективною чинна на сьогодні в Україні схема бюджетного вирівнювання?

На перший погляд — певною мірою так. Того ж 1997 року, за підрахунками Групи фінансового аналізу, в результаті вилучення лішків та надання трансфертів бюджетна забезпеченість у розрахунок на душу населення збільшилася з 222 до 271 гривні; скоротився також розрив між регіонами — коефіцієнт податкоспроможності Києва зменшився з 3 до 1,57, а Закарпатської області збільшився з 0,4 до 0,8. В результаті зменшується бюджетна дискримінація областей із незадовільним індексом податкоспроможності — насправді киянин споживає бюджетних коштів у грошовому вимірі вдвічі більше, ніж жи-

тель Закарпаття (а не в 7,5 раза). Та чи дає це підставу стверджувати, що в Україні діє ефективна система бюджетного вирівнювання? Ні, і загальне незадоволення чинним механізмом ґрунтується на наступних аргументах.

І сама система, і доведені областям планові цифри можуть впасти будь-якої миті заручником погіршення економічної і, як наслідок, бюджетної ситуації, як це трапилося поточного року. Саме кошти, що передаються до місцевих бюджетів у вигляді дотацій, зазнали найістотнішого скорочення в результаті змін, запроваджених Указом Президента України «Про скорочення видатків Державного бюджету України на 1998 рік». Їх скорочено на 54,7 відсотка — із передбачених Законом «Про Державний бюджет України на 1998 рік» 2,5 мільярда гривень до 1,134 мільярда. Характерно, що найдошкульніше це вдарило на самперед по менш забезпечених у бюджетному плані регіонах — вони не дорукуються дотаційних коштів, у той час як вилучення лішків із територій-донорів залишається на попередньому рівні (і при цьому це вилучення важко забезпечити адміністративно).

Вислукність усталених «правил гри» прирікає субнаціональні бюджети на невизначеність та непередбачуваність. Проаналізуємо на вибір за роками динаміку мін номінального обсягу субвенцій для кількох областей (при цьому варто зауважити, що фактичні дані 1998 року будуть ще песимістичнішими внаслідок змін, запроваджених вищезгаданим президентським указом):

Таблиця 2

Область	Динаміка змін обсягу субвенцій для кількох областей України		
	1996 до 1995, %	1997 до 1996, %	1998 (план секвестру) до 1997, %
Вінницька	705	134	-2
Закарпатська	18	108	-1
Кіровоградська	-11	110	1
Херсонська	223	44	-13

Наведені цифри, які не надто різняться і для інших областей, є антиподами стабільності та протибюджетного міноу, на який рік піднімаються добрі наміри територіальних громад розпочати новий фінансовий рік з реалістичного та збалансованого бюджету. «Стрибають» цифри в той чи інший бік передусім тому, що вони вираховані не на основі об'єктивних визначених чинників, а є результатом, до якого призводять

(Закічення на 4-й стор.).

Починається епоха професіоналів

На атмосфері щорічного 1-го вересня позначилося те, що ХХ століття вже наближається до завершення. Нинішні першопкурники робитимуть кар'єру вже в наступному сторіччі. І саме тому в Українській академії зовнішньої торгівлі (при Міністерстві зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі) всі, без винятку, викладачі наголошували: ХХІ вік стане боротьбою інтелектів. Епоха непрофесіоналів завершилася. Академія має всі можливості формувати справжню еліту, людей, які представлятимуть державу за рубезем і сприятимуть її процвітанню.

Декан факультету Віталій Полутніков, виступаючи перед першопкурниками, розповів, що академію створено три роки тому указом Президента України за пропозицією уряду: «Країна мала нагальну потребу у фахових магістрах з міжнародного менеджменту. Нині часи змінилися і можливості академії розширилися. І вже цього року вперше студентські квитки отримали вчорашні випускники середніх шкіл».

Ректор академії Олександр Покрещук наголошує, що це стало можливо не в останню чергу завдяки співробітництву Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі. Крім того, рівень випускників закладу (а цього року магістерський ступінь одержали найкращі студенти академії) дозволив отримати акредитацію IV рівня, завдяки чому відтепер академія готуватиме і магістрів, і бакалаврів з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Набрано також і перший курс майбутніх магістрів з міжнародного права. І це лише початок.

А шодо 1-го вересня... То, як зізналися викладачі своїм студентам, напередодні цього дня їм погано спалося. Адже і для професорів І вересня — день особливий: розпочинається їхня найголовніша робота — формування української еліти.

Наталія ФІЛІЩУК.

На знімку: уторі — ректор академії Олександр Покрещук; вони готові до боротьби інтелектів.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Читацький мікрофон

Гідності не вистачає

Парламент — це храм законотворення, і заходити до нього треба з великою гідністю і гордістю за свою державу. І вирішувати там проблеми, як державні мужі...

Іван КУЧЕРЕНКО,
ветеран війни.

Приазовський район
Запорізької області.

Депутати, не зривайте уроків!

Кожен з нас був школярем і знає відчуття, що охоплює після зриваного уроку. У тому було щось магичне, клас наповнювався духом авантюризму. Щось подібне відбувається і в залі засідань Верховної Ради. Не вистачає тільки жбурляння книжками. Шкаво, скільки законів приймете, шановні добродії, при таких темпах роботи?

І. ЗАВРОДСЬКА.

Ємельчинський район
Житомирської області.

За місцеві бюджети замовити б слово...

(Початок на 3-й стор.).

Суб'єктивним, залежність від інтенсивного, але непропорційного переговорного процесу та *ad hoc* рішення. Рік у рік Мініфін доводить обсягом фінансовим управлінням цифри, які останнім здаються в дохідній частині завищеними, а у видатковій — заниженими. Тому і обивають пороги Мініфіну делегації з областей, намагаючись переконати столичних чиновників у необхідності збільшити обсяг дотацій регіону. Комусь, дякуючи не так переконливій аргументації, як, особистим зв'язкам, це вдається. Більшість безрезультатно вертаєсь додому із напівжаркою дотажію кишенею. Вітім, «вибиги» дотажію.

Ще не означає вчасно і в повному обсязі її отримати. Причин цьому теж кілька — передусім, той самий суб'єктивізм у розподілі бюджетних ресурсів, коли тому чи іншому регіону з тих чи інших причин може бути надана перевага у виділенні шматка від कुлого дотажію пирога. По-друге, хаотичність надання та переполовиненості обсягу дотажію значною мірою пояснюється тим, що вони фінансуються із загальних надходжень державного бюджету (іх завжди не вистачає), а не з субвенційного фонду з чітко визначеними джерелами формування та із зобов'язанням використовувати його коштів виключно на виплату дотажію. І останнє, що заслуговує на окрему розмову —

Навіть на тлі відсутності «правил гри» між центром та областями, міжбюджетні стосунки на рівні «область — район — міуніципалітет — село» взагалі мають вигляд королівства кривих дзеркал, у якому розподільний бал править найвищийшій область — зверху, на свій розсуд, кидаючи вниз із бюджетної папері крихти в корбу позбавлених права фолку місцевих бюджетів. Области навмисне роблять районні бюджети дотажіюними, а ті, в свою чергу, सदояють «на голку» стітучих дотажію міст — і це за умови, що останні могли б задовольнити свої бюджетні потреби за рахунок регульованих податків. Робиться це з тією метою, щоб утримувати бюджети місцевого самоврядування на короткому повідку, щоб у разі чого приступити, перекинувши кишеневий шланг фінансових вливань. Навели лише приклад Миколаєва — із 106 мільйонів гривень міського бюджету 52,9 становить дотажію, хоча місто самостійно могло б отримати ці кошти від регульованих податків.

Навели проблеми, що стосуються діяльну та функціонування механізму перерозподілу публічних фінансів між бюджетами різних рівнів, погіршуються вадами, притаманними в цілому вітчизняній міжбюджетній системі. Дві з них мають концептуальний характер — це невизначеність та неперекрученість, попри ухвалення довгоочікуваного Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», доходів та видаткових повноважень місцевих бюджетів.

І. із розумінням того, що вивселення нижче буде не до влодобі представникам місцевого самоврядування, я все ж обстоюватиму точку зору, що ПДВ, за яким так тужать мери, голови райдержадміністрацій та працівники місцевих фінвідділів, та терпінший локомотив місцевих бюджетів — податок на прибуток підприємств — є найприспосованішим для ролі місцевих податків. Мало того, вимушені рішення про зарахування корпоративного податку до місцевих бюджетів у загальнонаціональному масштабі на очах призводило до кричущих диспропорцій у бюджетному забезпеченні жителів різних регіонів. Беззастережно також освітні видатки та утримання закладів охорони здоров'я ставити у залежність від того, прибутокво чи ні працюють підприємства в цьому регіоні (що трапляється з бюджетом Черкаської області, якщо «Трансгаз» припинить «по-

казувати» прибуток?). Набір доходних джерел місцевих бюджетів є достатньо традиційним у світі, і не варто винаходити «велосипеди» — це місцеві податки і збори (з оподаткування земель та розміщеної на ній нерухомості), тією чи іншою мірою модифікований податок на доходи громадян, плата за послуги, що надається місцевою владою, дотажію та запозичення, надходження від яких спрямовуються виключно на капітальне будівництво. До цієї компанії за тих чи інших обставин може додатися і податок з роздрібного продажу. Що ж до ПДВ та податку на прибуток підприємств, вони за своєю екс-територіальною природою мають зараховуватися до державного бюджету, причому законодавчо визначена їх частина може «з'язуватися» у субвенційному фонді, повертаючись потім назад у регіоні у вигляді дотажію.

Три найбільшшій статті видатків місцевих бюджетів — це витрати на освіту, охорону здоров'я та соціальне забезпечення. Ці повноваження є делегованими державою і теоретично мають фінансуватися за рахунок цієї частини регульованих податків (на сьогоднішній корпоративний і податок на доходи громадян), яка залишається у розпорядженні місцевих бюджетів. Однак якщо у регіоні вчасно не виплачується зарплата (отже, обмаль надходжень від прибутоквоного податку), якщо лежать підприємства (отже, копійки в графі «податок на прибуток підприємств», якщо обійняна дотажію асоціюється з приказкою «казав пан — кожува дам», то результати загальновідомі — вчителі страйкують, у лікарнях пропонуються самі лише голі матраци та активоване вігуділя, а самотні матері місяцями чекають належної їм допомоги, хоч би якою образливо низькою вона була. В той же час самотостатні в бюджетному плані регіони спроможні і в сьогоднішніх кризових умовах гарантувати своїм жителям певний рівень соціально важливих послуг. В результаті неспроможності бюджетної політики маємо зростаючу зростаючу міжрегіональну відмінності, руйнування національних стандартів, бюджетні чвари та розподіл жителів на касті залежно від того, в якому регіоні країни їм випало жити — менші ці більш бюджетно забезпечено. Світова практика давно вже дала відповідь на це питання — доцільно, щоб соціальне забезпечення взагалі фінансувалося із державного бюджету (сьогодні в Україні спостерігаються найбільшшій диспропорції — із 136 гривнями на душу населення в Дніпропетровській області та 37 — у Волинській). Охорона здоров'я та освіта можуть фінансуватися за рахунок т. з. «зв'язаних грантів», себто ці кошти, отримані місцевим бюджетом у вигляді цільової дотажію, можуть використовуватися виключно на визначений центром програми. Певна річ, такий крок неможливий без перегляду доходних повноважень.

Що очікує на місцеві бюджети України в 1999 році?

Аналіз законопроектів, поданих на розгляд другої сесії Верховної Ради 14-го скликання, свідчить, що вже цієї осені питання реформування міжбюджетних відносин в Україні набуде першочергової уваги. На шляху до цього потрібно здійснити три надзвичайно важливі законодавчі справи:

◆ ухвалити такий Закон про Державний бюджет України на наступний рік, який відповідав би вимозі бюджетної резолюції на 1999 рік «розробити та впровадити систему фінансового вирівнювання»;

◆ ухвалити новий Закон «Про бюджетну систему в Україні», який чітко розмежував би повноваження державного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування, визначив би дискусійну на сьогодні роль обласних та районних бюджетів;

◆ ухвалити комплекс законів, спрямованих на утвердження фінансової та матеріальної основи місцевого самоврядування — «Про комунальну власність», «Про місцеві податки і збори», «Про оподаткування нерухомості» та ін.

З-поміж окреслених детальніше зупинимось лише над розробкою системи бюджетного вирівнювання. Мої колеги по Комітеті Верховної Ради з питань бюджету сподіваються (і докладають до того зусиль), що Кабмін подасть на розгляд до парламенту такий законопроект про державний бюджет на наступний рік, який перевелів механізм визначення дотажію регіонам, як, втім, і вилучення лишиків, на довогочікувані рейки формульового підходу — спертого на чіткі, єдині для всіх безкомпромісний об'єктивні показники. Така методика визначення обсягу трансфертів широко використовується в усьому світі, і, сподіваємось, починаючи із щорічного бюджетного процесу, її візьме на озброєння Міністерство фінансів України у своїх стосунках з областями. Формула є відносно нескладною, що є надзвичайно важливим для початкової стадії її запровадження. Вона пройшла експертизу фахівців і готова до виключення до тексту вищезгаданого законопроекту. Формула має такий вигляд:

$$Gi = (E^*/P - R^*/PxFei) \times Pi, \text{ де}$$

Gi — дотажію (або вилучення) в і — області;

E^* — середні по місцевих бюджетах України видатки на душу населення (прогноз на 1999 рік)

R^* — середні по місцевих бюджетах України доходи на душу населення (прогноз на 1999 рік)

Pi — населення в і — області

Fci — відносна податкоспроможність кожної адміністративно-територіальної одиниці у вигляді коефіцієнта (див. таблицю 1 та коментар до неї). Коефіцієнт показує, як доходи на душу населення кожної області віднесено до показника середніх доходів на душу населення в цілому по Україні. Чим нижчий індекс податкоспроможності, тим на більшій обсяг дотажію може розраховувати область. Якщо індекс перевищує одиницю, область стає донором державного бюджету.

Застосування формули буде ефективним у поєднанні з іншими заходами, а саме:

◆ для забезпечення своєчасності і пропорційності перерахування дотажію місцевим бюджетам у складі державного бюджету створити фонд дотажію, джерелами фінансування якого була б певна частка надходжень від ПДВ та частка вилучення, що надходять із місцевих бюджетів до держбюджету. Спроба створити субвенційний фонд уже була здійснена при підготовці бюджету на 1996 рік, однак тоді була і похована. Цього року ми не повинні припуститися тодішньої помилки;

◆ починаючи з 1999 року, повинна бути реалізована давня мрія мерів та місцевих фінансистів, яку наполегливо і аргументовано відстоює Асоціація міст України — при обчисленні індексу податкоспроможності адміністративно-територіальної одиниці надходження від місцевих податків і зборів не повинні братися до уваги. Сьогодні виходить як: чим інтенсивніше працює територіальна громада над стягненням своїх власних податків та розширенням податкової бази, тим імовірніше, що наступного фінансового року їй зменшать відрхування від регульованих податків та обсяг дотажію. Шляхом логічно витрати власної надходження на фінансування власних повноважень — передусім на благоустрій населених пунктів та капітальний ремонт житлового фонду;

◆ необхідно передбачити у складі державного бюджету «зв'язані» субвенції регіонам. Бюджетна резолюція вимагає запровадження цільового гранта для фінансування охорони здоров'я, однак це призведе до радикального перегляду розподілу доходних повноважень між бюджетами, а

тому є нереальним при підготовці бюджету на 1999 рік (а ось на 2000 рік Мініфіну таке завдання потрібно поставити і готуватися до нього). На 1999 рік є оптимальна програма-кандидат на «зв'язаний» грант — це субсидії на оплату наснаженням житлово-комунальних послуг. Сьогодні вона фінансується місцевими бюджетами вкрай незадовільно і нерівномірно — як через відмінності у плануванні таких видатків і виправдану та невинуватливу розбіжність у тарифах, так і через різницю у реальній спроможності тих чи інших бюджетів. Оскільки програма субсидій — програма загальнодержавної ваги, вона має бути забезпечена з боку держави належними фінансовими ресурсами, і відповідальність за її реалізацію недоцільно перекладати на місцеві органи влади. Останні мають бути агентами держави у розподілі між отримувачами коштів, що надійшли у вигляді цільової субвенції;

◆ індекси податкоспроможності мають бути стабільні і закріплені законодавчо на довгочасній основі — три — чотири роки. Це стимулюватиме територіальні громади інтенсивніше розвивати власну податкову базу без побоювання, що вже наступного року це підвищить їх коефіцієнт, а отже, призведе до зменшення обсягу дотажію. До того ж сукупна активізація податкових зусиль регіонів взаємодоповнюватиметься, що, імовірно, також забезпечить стабільність їх рейтингів;

◆ на зміну такому звичиним сервіз вітчизняних фінансистів показника по мережі, штатах та контингентнах, які роздумують видаткову частину бюджету, мають прийти об'єктивніші агреговані показники та критерії, які віддзеркалюватимуть специфіку кожної галузі (видатки на одного учня, видатки на охорону здоров'я на душу населення тощо). Розмови про це точаться ще від прийняття Конституції, однак віз з нимі там. Цього року Мініфін розпочав роботу над показниками мінімальної бюджетної забезпеченості, і, сподіваємось, новий бюджет уже буде «верстано» на новій основі. Отримавши такі показники та методику їх розрахунку, скоригували їх на регіональні особливості, місцеві органи влади самостійно обчислюють свої очікувані доходи та видатки, а не залежати, як це має місце нині, від прогнозних (і традиційно неточних) розрахунків Міністерства фінансів.

◆ потрібно передбачити механізм щоб формульний підхід визначення обсягу дотажію застосовувався і на рівні область — район — місто. Певен, що територіальні громади самі скажуть районам і областям: якщо центр за допомогою формули встановив з вами чіткі правила гри, то час на такій самій основі вибудовувати і наші стосунки.

Реформування системи міжбюджетних відносин в Україні навряд чи відбуватиметься безболісно і має безпекзу наратитися як на об'єктивні труднощі, так і на свідомо розставлені пастки. Скажімо, приваблює формульового підходу буде затьмарена, якщо обсяг субвенційного фонду буде визначено менший за сукупний обсяг дотажію у попередні роки (екскс бюджету-99 підтверджує це побоювання). Існує загроза того, що обіцяний грант на субсидії та і не надійде на місця (у розпорядників держбюджету виявлялись інші пріоритети), і роздратовані мери не зрозуміють, як затулити цю діру у заборгованості з комунальних платежів, і згадуватимуть свій грант «незлим титом в часи». Однак розпочинати треба. Навіть, коли держава не може дати ради собі і своїм кинутим напризволяще громадянам, один із виходів із манівців — спертися на місцеве самоврядування і гарантувати його права. На місцях розб'юються на гроші, але намагаються забезпечити своїх жителів і роботою, і пристойними умовами існування. Претендент в історії вже був — втомлені безкінечними проханнями міських мешканців Герсожів зважили на все і сказали: «Ось вам ваше магдебурзьке право».

* ті, що приймаються на кожен конкретний випадок — лят.

Психоз, обвал і... високий гість

ПРЕЗИДЕНТ Білорусі Олександр Лукашенко називає процес обговорення Держдумою РФ кандидатури на посаду прем'єра «психозом» та «балаканиєю», за яких «ніхто не думає про людей». Схоже, цього разу білоруський лідер має рацію.

Головні сьогоднішні теми репортажів російських ЗМІ означено чітко: обвал рубля та урядова криза. Розповідати про першу, телебачення постійно демонструє наголи біля російських банків доведених до відчаю людей, які укротє вже «кин-

ла» власна держава, і зачинені магазини чи порожні полиці тих, що це працюють. А під час коментарів щодо політичних баталій у Думі йдеться лише про майбутній розподіл міністерських портфелів, про залаштункові ігри. Тобто у Думі повним ходом ідуть торги. Складається враження, що дві найголовніші поточні російські події розвиваються незалежно одна від одної і дивовижно потерпілі від наслідків першої.

Поки що Чорномордін на прем'єрську посаду не пройшов — насамперед «завдяки» комуністам, які спочатку нібито дали згоду, а потім передумали. Що ж, апетит, як

мовиться, з їдою прибуває, інша річ — до яких меж той апетит зростає? Повідомлення з Москви вже рясніють припущеннями про націлені компанії на розпуск Думи і на нові вибори. Можна лише уявити, що означатиме для росіян відсутність Думи і відсутність уряду водночас — і це за умов економічного хаосу.

Ельцин запропонував нижній палаті парламенту повторити голосування по кандидатурі Чорномордіна, відбутись другий тур має у понеділок. Тим часом до Москви прибув Президент США Білл Клінтон. Здається, він обрав не ліпший час для візиту: росіянам явно не до гостей.

Анатолій МАРЦИОНОВСЬКИЙ.

Хроніка. Факти. Події

Таліні

Бажаний візит

Питання розширення Північноатлантичного альянсу та його взаємовідносини з Єстонією обговорюють під час візиту заступника генерального секретаря НАТО з політичних питань Класуса Петера Клайбера, який розпочався вчора. Програма перебування Клайбера в Єстонії передбачає зустрічі й переговори з головою уряду Мартом Сійманном, міністром закордонних справ Томасом Хендриксом Ільвсом, а також командувачем сил оборони генерал-лейтенантом Йоханнесом Кертом.

Болінісі

Почали разом з нами

Осіння сесія парламенту Грузії розпочала вчора свою роботу. У прес-центрі вищого законодавчого органу країни повідомили, що під час першого пленарного засідання, яке триватиме з 1 до 5 вересня, буде розглянуто низку законопроектів, а крім того — питання про затвердження нового посла Грузії в Росії.

Баку

Дано старт «передвиборному серіалу»

Серію передвиборних виступів на телебаченні і радіо відкрили кандидати на пост президента Азербайджану. Кожному з них надано можливість використати дванадцять півгодинних безплатних зустрічей з глядачами по телебаченню і шість десятихвилинних виходів у радіофір. Причому їхній час припадає на так званий «прямий тайм» — з 22 до 24 години за місцевим часом. Кожному кандидату буде також надано можливість для 10-хвилинного виступу на телебаченні буквально напередодні виборів — 10 жовтня. На 4 жовтня заплановано дводневний прес-конференцію всіх претендентів на пост глави держави, ефірний час якої на рівних пах напхуватимуть держава і національні телебачення.

Вашингтон

Не завжди ракета падає в море...

Сполучені Штати висловили серйозне занепокоєння у зв'язку з проведенням Північно-Корейським народним балістичної ракети, котра, протетивши близько 400 км, злетіла в Японське море. Як заявив представник держдепартаменту США Лі Макклінлі, ця подія «може справити потенційно дестабілізуючий вплив на ситуацію в регіоні та за його межами».

Тель-Авів

І тут страйкують учителі

Аж до вчорашнього ранку ізраїльські батьки сумнівалися — лаштувати дітей до школи чи ні. Лише з останніх випусків новин вони дізналися, що початок нового навчального року перенесено, оскільки триває страйк учителів. Це стало відомо після того, як безрезультатно закінчилися напружені переговори керівництва профспілки шкільних викладачів та міністерства освіти і фінансів.

А пресвін в Ізраїлі пліно дають регулярно. І вони ще страйкують. Треба ж так... А от у нас навчальний рік почався майже без зривів. За повідомленнями кореспондентів «ІГ» та зарубіжних інформгентств.

На чайну церемонію без церемоній

СЛОВО Японія у людей викликає різні асоціації. Для когось Країна висхідного сонця — одна з найбагатших у світі держав — членів «великої сімки». Хтось одразу пригадає марки автомобілів. А ще Японія — це ікебани, кімоно, сумо... Перелік екзотичних для нас слів можна продовжити. Але насправді Країна висхідного сонця — це передовісі тисячоліття самобутня культура. І кияки мають нагоду дозвучитися до кращих її здобутків.

— В Україні та Японії стабільні політичні відносини, — розповідає Надзвичайний і Повноважний

ний Посол Японії в Україні Юдзі Курокава, — розвивається також і економічне співробітництво. Нині ми прагнемо якомога ширше ознайомити українське суспільство з культурними надбаннями Японії.

Саме для цього (спільними зусиллями посольства Японії та благодійного фонду «Далекий Схід») в Україні з початку вересня розпочнуться тижні японської культури. Щодо програми заходів, то посольство вирішило показати нашій громадськості не лише класичне, а й сучасне мистецтво.

Отож 4—24 вересня у Республіканському палаці дітей та юнацтва в Києві триватиме виставка японської керамічної скульптури. З нею, до речі, вже ознайомилися мешканці Полтави та Дніпропетровська. 2—8 жовтня у драматичному театрі імені Івана Франка виступатиме театр «Санкай Дзюку». Його труп побувала з гастролями у 32 країнах світу. Репрезентує театр нетрадиційний напрям сучасної японської хореографії — буюто. А кияни і гості столиці побачать виставу «Унецу» (в перекладі з японської — «Жар ялиця»).

Поціновувачів японських традицій 10—14 жовтня у Республіканському планіфікаті чекає на чайну церемонію Ямада Мідори. Вона ж демонструватиме і мистецтво ікебани.

Айкідо — так називається один з видів бойового мистецтва Японії. Це дійство можете побачити 24—25 жовтня (місце проведення заходу ще уточнюється). Японські фільми демонструватимуть 15 жовтня — 12 листопада у кінотеатрі «Кінопарнама». Відомий науковець, професор токійського університету Хасідаме 5—7 листопада прочитає лекції у Лінгвістичному університеті, Інституті міжнародних відносин та Центральній науковій бібліотеці імені В. Вернадського. Для знавців японської мови — школярів та студентів — 10 жовтня у Лінгвістичному університеті з 10.00 до 17.00 проведуть конкурс. Переможці одержать призи.

Тижні японської культури буде завершено концертном ансамблем традиційної музики гагаку під керівництвом Тогі Хідекі (9—10 листопада, філармонія). Гагаку — традиційна музика японського імператорського двору, що поєднує стародавні японські традиції з китайськими та корейськими. Уперше в імператорському дворі ця музика лунала 1300 року. І відтоді з покоління в покоління виконує її родина пана Тогі.

Сюрприз: вхід платити лише на виставу, чайну церемонію та концерт. Решта задовільна.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Кримські вина питимуть у Японії

У КОНФЕРЕНЦІЇ-ХОЛІ токійського готелю «Інтерконтиненталь Токіо бей» відбулася презентація проекту «Україна торговельно-промисловий Японії», організованого Посольством України в Японії та компанією «Дасю корпорейшен».

Про інтерес до заходу свідчить те, що на прес-конференцію Надзвичайного і Повноважного Посла України в Японії Михайла Дашкевича завітало близько 150 журналістів та представників японських компаній. Як по-

домили в Посольстві України в Японії, Михайло Дашкевич поінформував присутніх про рівень торговельно-економічних відносин між нашими державами та перспективи співпраці. Своїми враженнями про Україну та можливості двостороннього співробітництва поділився також президент «Дасю корпорейшен» пан Тайра, який на початку серпня відвідав Республіку Крим і підписав угоду з аграрно-виробничим об'єднанням «Массандра» про поставки до Японії кримських вин.

Під час презентації присутні подивилися короткометражний фільм про історичні пам'ятки та курорти України. Чимало фірм виявили інтерес щодо здійснення екскурсійних маршрутів по території нашої країни. А що японці полюбляють подорожувати, то, можливо, незабаром туристів з Країни висхідного сонця у нас побільшає.

Матильда РІЗНИК.

Армен ХАНБАБЯН, «Голос України» (з Єревана)

Тривожні дні Джавахетії

ОСТАННІМ часом почастишали вірмено-грузинські офіційні контакти. Невдовго до візиту у Тбілісі побував міністр закордонних справ Вірменії Вардан Осканян, а в Єреван приїжджав керівник грузинського парламенту Зураб Жванія.

Таку активність навряд чи можна вважати випадковою. Річ у тім, що і офіційні особи, і громадськість обох держав занепокоєні процесами, що відбуваються в грузинській області Джавахетія. Близько двох тижнів тому в цьому краю, який безпосередньо межує з Вірменією і основне населення якого вірмени, стався тривожний інцидент. Група місцевих мешканців вчинила опір введенню в Джавахетію грузинської артилерійської бригади, що прямувала туди на навчання. А

сталося це через те, що серед місцевих вірмен поширилися чутки, нібито грузинські військові мають намір розпочати виселення вірмен із цієї області. Звісно, офіційний Тбілісі негайно спростував таку версію, а вірменська сторона заявила, що події, які відбуваються в Джавахетії, — це внутрішні справи Грузії.

Взагалі обидві сторони вельми обережні в коментарях, але тривогу відчутно. Адже подальше загострення ситуації може вкрай негативно позначитися на становищі в усюму регіоні. Річ у тім, що територією Грузії проходить єдиний газопровід, який надходить до Вірменії блакитне паливо, а також єдина залізниця, що зв'язує країну із зовнішнім світом. У Єревані дуже добре пам'ятають, що в період військових дій на карабахському фронті ці життєво важливі комунікації весь час виводили з ладу, як стверджували,

азербайджанські диверсійні угруповування. Наслідки були тоді справді катастрофічними, тому керівництво Вірменії вельми дорожить відносинами з північним сусідом. Робиться все, щоб вірменонаселена Джавахетія не стала «другим Карабахом». Проте небезпека все ж є, і не лише через те, що серед вірмен Джавахетії є люди надмір, так би мовити, національно орієнтовані.

Також не таємниця, що Тбілісі поки не справляється з розв'язанням соціально-економічних питань цього краю. Рівень життя тут надзвичайно низький, а через відсутність доріг Джавахетія більше пов'язана з районами північної Вірменії, ніж із самою Грузією. І ще один дуже важливий аспект: практично єдиним джерелом існування місцевого населення є дислокована в цьому регіоні російська військова база. Контингент, що її обслуговує, на 70 відсотків становлять міс-

цеві вірмени. Останнім часом йдеться про ліквідацію цієї бази, що саме по собі стало дестабілізуючим і тривожним для людей чинником.

Імовірно також, що негативний розвиток обстановки у Джавахетії інспірує певні зовнішні сили. Річ у тім, що нині Кавказ — у центрі уваги міжнародних організацій, що мають намір залучити регіон до реалізації найбільшого трансконтинентального програми, названої «Шовковим шляхом» і покликаною зв'язати Європу з південно-східною Азією. Проте коли ситуація у Джавахетії дестабілізується суттєво, здійснення таких планів матиме певні труднощі: адже саме територією цього вірменонаселеного краю планують прокласти нові комунікації, що зв'язуватимуть східну Туреччину з Грузією. Можливість провал цих проектів надовго введе Закавказзя з міжнародного транспортного співробітництва і ймовірно, в такому разі найбезручнішим варіантом для прокладання транспортних коридорів стане російська територія.

У номер

● Сімферополь

«Біла смерть» не пройшла

Дедалі частіше злочинні елементи використовують кримські порти для перевалки наркотиків. Але цього разу велика партія «білої смерті» не пройшла — її виявили працівники ялтинської митниці під час догляду теплоходу «Григорій Михеев», що повернувся із Стамбула. У потаємному місці на палубі судна було знайдено пакет із 4 кг ефедрину в пігулках, який фахівці оцінили за цінами «чорного ринку» у 50 тис. доларів. Щоб виявити контрабандистів, слідство веде Служба безпеки України.

● Донецьк

Погоріли на ковбасі

Слідчим відділом управління Служби безпеки України в Донецькій області порушено кримінальну справу стосовно двох донецьких фірм за контрабандний ввіз в Україну понад 80 тонн ковбаси австрійського виробництва та ухилення від сплати митних та податкових зборів на суму понад 200 тисяч гривень.

● Житомир

Фантастична точність

У Кам'яному Броді Баранівського району, що на Житомирщині, сорочка ветеранам-пенсіонерам довелося розписатися у відомості на одержання від однієї до чотирьох... копійок. Такі «суми» були приписані до виплат за інший місяць.

● Херсон

Можливості віртуального середовища

Близько тридцять представників різних фірм із Києва, Харкова, Вінниці, Москви, Сімферополя надали можливість херсонцям ознайомитися з новинками віртуального середовища під час виставки «Комп'ютерний світ-98». В різних експозиціях було представлено комп'ютери та комплексувати до них, передові інформаційні технології, спеціалізована література, можливості міжнародної системи «Інтернет», програмне забезпечення тощо.

Та чи не найбільше відвідувачів збиралося біля стенду херсонської фірми «Інітекс». Хоча фахівці її погоджуються, що позначка «Зроблено в Україні» на сучасних комп'ютерних системах не завжди викликає захват у користувачів, але виставка вселяє надію. Можливо, не за горами той час, коли й представники японських корпорацій з нетерпінням чекатимуть надходження саме нашої техніки...

● Чернізіє

Колодязю майже вісім століть!

Сенсаційну знахідку виявили в ході розкопок у Чернігові археологи Чернігівського педуніверситету імені Т. Г. Шевченка. Вони розчищали цятину колодязя, якому понад вісім століть. При цьому археологію чекала несподіванка — забили джерело, що дарувало воду городянам на початку цього тисячоліття.

● Кіровоград

3 грибами не жартують

За повідомленням обласної санітарно-епідеміологічної станції, цього року на Кіровоградщині зареєстровано сорок два випадки отруєння грибами. Три з них — летальні. Найбільше потерпіли серед мешканців Кіровограда та Олександрії. Здебільшого на тарільні неочайників грибників потрапляють бліді поганки. Варто зазначити, що лікування від отруєння грибами коштує близько півтори тисячі гривень...

Кримінал

За нічним клубом «Атлантик», що в самому центрі Одеси, працівники Жовтневого райвідділу міліції слідкували вже давенько. Не тому, що «золота молодь» облюбовувала його, а тому,

що туди навідується «фармацевти». Недавці, після проведення оперативної роботи, з'ясували: торгівля наркотиками тут процвітає. Продавці, до того ж, не дуже й криються і пропонують цінашійшийши асортимент: таблетки «екстазі», шприци з героїном, «травичку», «поштові марки» (розчинний синтетичний наркотик). Ціни — від 25 до 150 доларів за дозу.

В один із вечорів затримали одразу десяток розповсюджувачів наркотиків — таких «кулов» уже сам по собі можна вважати успіхом. І все ж... Завтра «бригадир» набере нових «фармацевтів», вони з'являться в іншому

Найризикованіша професія може стати безпечною?

Без права на помилку

ЧЕТВЕРТИЙ РІК в Україні діє вибухо-технічна служба МВС, і потреба в спеціалістах з знешкодження вибухових пристроїв щороку зростає. Якщо 1991-го в Україні продалося 15 «кримінальних» вибухів, то 1996-го — 304, 1997-го — 290. З початку нинішнього року вилучено більш як 6500 вибухонебезпечних предметів та понад 500 кілограмів вибухівки.

— Наші фахівці попередили низку небезпечних злочинів, — розповідає заступник начальника підрозділу, полковник міліції Віктор Пашенко. — Зокрема, лише під час нещодавніх виборів знешкоджено 31 вибуховий пристрій, встановлений з

метою залякування чи навіть убивства окремих кандидатів у депутати.

Вибухо-технічний службів МВС доводиться мати справу і з вітчизняною вибухівкою, і з закордонною, яку злочинні угруповування переправляють з Афганістану, Чечні, Палієстрову та Югославії. Це й радіокеровані пристрої, і звичайні гранати. У Запоріжжі, наприклад, викрито «спецна», який оновив 60 гранат часів Великої Вітчизняної війни. Іх знайшли на місці колишніх боїв та принесли «майстру вибухової справи» підлітки.

Спеціаліст підрозділу дедалі частіше доводиться стикатися з мінами-сюрпризами. Злочинці почали використовувати лампочки, начинені порохом, які вибухають при вимкненні світла. Вибухівку ховають у телефонних слухавках, пультах дистанційного ке-

рування побутовою технікою тощо.

Робота із знешкодження таких «сюрпризів» складна і надзвичайно небезпечна. Щоб звести до мінімуму ризик, відповідні підрозділи міліції мають забезпечувати захисним одягом та допоміжними пристроями.

Днями на полігоні під Черніговом уперше було продемонстровано контейнер для перевезення вибухонебезпечних предметів, виготовлений фахівцями Інституту електрозварювання імені Є. Патона НАН України. Він успішно пройшов випробування і тепер готовий до використання. Контейнер унікальний тим, що навіть коли в ньому вибухне міна чи граната, осколки залишаться всередині.

Нещодавно для вибухо-технічної служби МВС було закуплено 10 захисних

костюмів канадського виробництва. Такі «скафандри» добре зарекомендували себе у справі. За допомогою спеціального маніпулятора сапер зможе переносити вибухівку на значні відстані без великого ризику для власного здоров'я.

Випробування в Чернігові показали, що оснащення подібною технікою відповідних підрозділів при обласних управліннях Міністерства внутрішніх справ України значно оптимізує роботу з розкриття та попередження «вибухонебезпечних» злочинів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область. На знімку: сапер не має права на помилку, проте у захисному костюмі помилки вже не так страшні; зразки вибухових пристроїв.

Фото

Юрія ПАВЛЕНКА.

Хтось полює на птахів, а хтось — на птахоловів

НЕЩОДАВНО розпочався сезон полювання на дичку. Мисливцям він традиційно подарує багато приємних спогадів, а правоохоронцям — додаткової проблеми.

Органи внутрішніх справ мають стежити за дотриманням правил зберігання, перевезення мисливської вогнепальної зброї, а також за дотриманням мисливськими техніки безпеки під час користування нею. На жаль, під час перевірок правоохоронці виявляють чимало порушень «мисливської етики». За словами першого заступника начальника Головного управління адміністративної служби МВС України генерал-майора Ігоря Платонова, деякі наші співгромадяни не розуміють, що зброя — то не іграшка, а полювання — не гра. Через злочинну недбалість мисливців жертвами іноді стають не лише представники фауни, а й вони самі. До несприємних наслідків, як правило, призводило зловживання

Діалектика мисливства

місцями напоями...

Вже перші перевірки, проведені цього року в Київській області, виявили чимало порушень. Наприклад, горе-мисливець з міста Ірпіня про полювання, що втратив здатність орієнтуватися на місцевості й заблукуючи. Якби співробітники міліції вчасно не знайшли замішелого «птахолова» і не вилучили б у нього зброї, хтось, як би закінчилася ця історія.

Інші шукачі пригод, мешканці Києва та селища Гребінок Васильківського району, вирішили не штовхатися на людних мисливських стежках та на облюбованих ними озерах, а пополювати на території, вільній від конкурентів, — в зоні відчуження. А там, як відомо, подібний промісел заборонений. Після зустрічі з працівниками міліції їм довелося розпрощатися зі зброєю.

Анатолій КОСОВГОВСКИЙ.

На суші і на морі**Столиця — щедрий шеф**

В Україні в черзі на квартиру стоять 2,5 тисячі офіцерів та мічманів, які прослужили на флоті більш як п'ять років. Ще в грудні минулого року Координаційна рада ВМС України звернулася до голів обласних адміністрацій з проханням допомогти в розв'язанні житлової проблеми.

За словами заступника міністра оборони, командувача ВМС України Михайла Євгена, істотною шефську допомогу надає столиця: лише торік Київ побудував для флоту 61 квартиру. Цього року завдяки столичним шефам ще 41 цивільник отримав ордер. Загалом протягом останніх років коштам міського та районного бюджетів побудовано й вилучено для флоту 165 квартир.

До речі, Київ замовляє новосілля для військовиків не лише на суші. Нині ведуться переговори про фінансову участь столиці в добудові нового крейсера.

Прес-служба Київської державної адміністрації.

«Атлантик» вивів на боса

місці. Отож слід затримати принаймні його, «бригадира», а ще краще — вийти на «боса», тобто власника «точок», звідки надходять наркотики. То, звичайно, заповітна мрія будь-кого з оперативників. Затримані «фармацевти», однак, довгого не випирали, а один з молодиків, примітив, особливо нервував — значить, є причина? Дослідили його, так би мовити, родовід — і він вивів на шикарний особняк в районі курортної Аркадії. А господарював там дядько отого молодика.

Коли група захвату увірвалася до особняка, то навіть ті, хто вже встиг на своєму віку багато чого побачити, були вражені. Мова не тільки про роз-

кіш інтер'єру. А й про виявлений арсенал наркотичних засобів найрізноманітніших видів — їх було одразу на кілька десятків тисяч доларів. Більше того, власник особняка В., який уже встиг відслужити строк за порушення законів, налагодив у себе вдома роботу добре устаткованого цеху з виготовлення й розфасовки наркотичних засобів із сировини, що сюди доставлявся.

Тепер міліція прагне піти далі: виявити канал, яким все оте надходило до Одеси, до особняка в Аркадії.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

НАСОСИ
ЕЛЕКТРОДВИГАТЕЛИ
ВСЕХ ГРУПП І ТИПІЗМЕРОВ
ВЕНТИЛЯТОРИ
(ВЛ, ВП, ВКР, ОС) СТАЛЬ, АЛЮМ.
КОТЛИ (ТТ, ЖТ, газ, ЗЛ), **ТЭНЫ**
ТЕПЛОТЕХНИЧЕСКОЕ до 50 кВт

РАДІАТОРИ
"DUNAFERR LUX", "KORAD" (10 атм)
ТРУБИ ПЛАСТИКОВІ
50-1600 мм для води, газу, каналізації
...і багато інше для систем
опалення і водоснабження
ВІСА
КОМПАНІЯ

(044) 430-0404, 7505
(093) 14-22-43, 45-46
(0482) 201-30-31
(03422) 6-55-13

До уваги акціонерів

ЗАТ «Трансмост»

Повіdomляємо, що 17 жовтня 1998 року о 12 годині за адресою: 274018, м. Чернівці, вул. Заводська, 41-а, промбаза ЗАТ «Трансмост» у актовому залі відбудуться загальні збори акціонерів. Довідки по тел. 4-45-19.

Порядок денний:

1. Відкриття фінанс.
2. Затвердження положення про філії.
3. Виключення члена правління зі складу акціонерів.
4. Довибори одного члена правління.

Фірма «Шорувей Інтернаціонал Україна» оголошує про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією в течение двух місяців со дня публикации данного объявления по адресу: ул. Заньковской, 6, кв. 48-49. Тел. 229-04-78.

Арбитражный суд Ивано-Франківської області

(284000, м. Івано-Франківськ, вул. Григорівська, 11) за позовом ЗАТ Концерн «Фіко-Груп» м. Києва порушив справу № Б-4/316 про банкрутство Заболотів Реалбаза хлібопродуктів (285314, с. Заболотів, вул. Грушевського, 123 Снятинського р-ну Івано-Франківської області), р/р 26009101 в АК АПБ «Україна» МФО 336127, ЗКПО 00954426.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Луганської області

(348000, м. Луганськ, пл. Героїв БВВ, 3-а) порушив справу № 11/1066 про банкрутство АТЗТ «Луганскторгбуд» (348038, м. Луганськ, Лутовиновське селище, 3-й кілометр). Р/р 467047 у Залізничному відділенні АК ПБ м. Луганська, МФО 304148, код 05468972.
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Львівської області

(290010, м. Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/290-15/20 про визнання банкрутом ВАТ «Тавринпром» (юридична адреса: Львівська область, Жидівський район, с. Тейсарів, р/р 26009201146001 в АК АПБ «Україна» м. Жидичів, додатковий рахунок 26002240817001 в ЗГРУ «Приватбанк» м. Стрий).
Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Відродження
Міжнародний фонд «Відродження» та Програма підтримки науково-дослідницьких проектів (Research Support Scheme) Інституту відкритого суспільства (Будущість) запрошують науковців до участі в конкурсі на отримання грантів у 1999 році

Програма підтримки науково-дослідницьких проектів є частиною програми підтримки вищої освіти Інституту відкритого суспільства (Будущість). Її метою є підтримка оригінальних, інноваційних досліджень груп учених та окремих науковців у галузях соціальних та гуманітарних наук, тематика яких зосереджена на проблемах регіону Центральної та Східної Європи, Закавказзя, Центральної Азії та Монголії. У 1999 році буде підтримано дослідження в таких галузях:

- екологія людини, проблеми довколишнього середовища та сталого розвитку;
- економіка;
- історія;
- література;
- мистецтво та архітектура;
- освіта;
- політична наука;
- пресо;
- соціальна політика;
- соціальна психологія;
- соціологія;
- урбаністичні дослідження та проблеми народонаселення;
- філософія.

Перевагу матимуть міждисциплінарні, порівняльні дослідження, проекти дослідників віком до 45 років. Підтримки досліджень здійснюватиметься наданням індивідуальних чи групових

Додаткову інформацію та офіційні англійські форми можна отримати безкоштовно в офісі програми за адресою: Research Support Scheme Bartolomejska 11, 110 00 Prague 1, Czech Republic чи в офісах Міжнародного фонду «Відродження» за адресами:

- 3 Дніпропетровський, Запорізький, Кіровоградський області 320004, Дніпропетровськ, вул. Ватова, 29, к.106, центр «Освіта» тел. (0562) 37 12 14, 37 12 16
- 3 Донецький, Луганський області 340052, Донецьк, бульвар Шолохова, 133, к. 502, центр «Освіта» тел. (062) 94 60 99, 94 61 48
- 3 Вінницький, Житомирський, Київський, Хмельницький, Черкаський, Чернівецький області 250177, Київ, вул. Володимирська, 61, к.203.223, центр «Освіта» тел. (044) 224 5549, 221 3276, факс (044) 225 1006
- 3 Чернівецький автономний регіон 339095, Смирновка, вул. Смирновська, 8, к. 99
- 3 Миколаївський, Одеський, Херсонський області 270011, Одеса, вул. Преображенська, 24
- 3 Одеський державний університет, к.17, центр «Освіта» тел. (0482) 23 64 27
- 3 Полтавський, Сумський, Харківський області 310057, Харків, вул.Червоноармійська, 4, к. 4
- 3 Тернопільський, Львівський області 310057, Харків, вул.Червоноармійська, 4, к. 4

3 Інформацію про конкурс можна також отримати через Інтернет за адресою: <http://www.mffs.org> або на анонімовий фп за адресою mail.mffs.org, що є частиною в Інтернеті/районі/адресі.

Всі матеріали на конкурс подавати в оригіналі англійською мовою, додаток до копії. Останній термін подання заявок — 19 жовтня 1998 року. Про результати конкурсу Рада програми повідомить англійською мовою в червні 1999 року.

Арбитражный суд Тернопільської області

(282012, м. Тернопіль, вул. князя Острозького, 14, а) за позовом ЗАТ Концерн «Фіко-Груп» м. Києва порушив справу № Г35-4 про банкрутство ВАТ Кременецький Мікчайраг-лопаст (282012, м. Кременець, вул. Березина, 77), р/р 564101 в АПБ України, МФО 338095, ЗКПО 09075035.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Львівської області

(290004, м. Львів, вул. Личаківська, 81) за позовом ЗАТ Концерн «Фіко-Груп» м. Києва порушив справу № 2/654-12/102 про банкрутство сільськогосподарського кооперативу «Любенівський» (Львівська область, Стрийський р-н, с. Любенів, р/р 26005200760001 в АПБ України м. Стрий, МФО 325473, ОКПО 19330272).
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Автономної Республіки Крим

(г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по иску компании «Крымэнерго» (Бахчисарайские электрические сети) возбудил дело № 2912-5 о банкротстве колхоза им. Чапаева Бахчисарайского района (334401, с. Скалистое, р/с № 26008200143001 в АКБ «Укр. Райна» в г. Бахчисарай, МФО 324043, ОКПО 03759760).
Претензии кредиторов и заявления возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Арбитражный суд Автономной Республики Крим

(г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по иску компании «Крымэнерго» (Бахчисарайские электрические сети) возбудил дело № 2911-5 о банкротстве совхоза «Долгинный» Бахчисарайского района (334415, с. Верхоречье, расчетный счет № 26001200162001 в АКБ «Украина» в г. Бахчисарай, МФО 324043, ОКПО 00410021).
Претензии кредиторов и заявления возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Арбитражный суд м. Киева (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за позовом ДП у Харківському районі м. Києва порушив справу про банкрутство:

- № 15/302-5 МПП «Олексик» (253068, м. Київ, вул. Ревуцького, 23, кв. 5; р/р 001468798 у Харківському відділенні Промісневбанку України, м. Київ);
- № 15/277 ДТЗТ «Дари Ленін» (253088, м. Київ, вул. Леніна, 58; р/р 26007301275008 у Харківському відділенні Промісневбанку України);
- № 2/170-6 Науково-дослідного центру з екологічних проблем Дніпра Української академії наук національного прогресу (252013, м. Київ, вул. Будинишній, 9; р/р 2600820002540 у Дарницькому відділенні АКБ «Укрспобанку»);
- № 19/168 ПП «Нінас» (253088, м. Київ, вул. Леніна, 34; р/р 26001351 у Харківський районний філії АКБ «Львівбанк»);
- № 15/303 СП фірма «Галактика» (253121, м. Київ, вул. Вербицького, 30-а; р/р 260052000204001 у Першому Київському відділенні банку «Україна»; р/р 260080018441 у АКБ «Славутич»);
- № 15/302 ТОВ СП «Україна-нафта» (253121, м. Київ, вул. Вербицького, 30-А, р/р 26009202123001 та валютні рахунки №26002208841001, 26035208841001, 26001208841002 у АКБ банку «Україна» м. Києва);
- № 15/329 МПП «Чініз-хан» (253068, м. Київ, вул. Ревуцького, 34, кв. 160; р/р 26005200002349 та валютний рахунок 101180325 у Дарницькому відділенні акціонерно-комерційного банку «Укрспобанку»);

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Чернівецької області

(274000, Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) порушив справу № 8-130-202/Б про банкрутство СП «Оптов-торгівельна база» (275001, Чернівецька область, м. Сокиряни, вул. Залізнична, 10; р/р 468081 в АПБ «Україна» м. Сокиряни, МФО 356107, код ЗКПО 01707724).

Арбитражный суд Львівської області

(290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/635-12/97 про банкрутство ТзОВ «Південь-Харчопродукт» (290010, м. Львів, вул. Чернівецька, 52; р/р 4467466 в Залізничному відділ. Промісневбанку м. Львова, МФО 325105, ЗКПО 20854900).

ДП «ПРАВЕКС-ГАЗ»

на постачання природного газу для Кременецької ТЕЦ Потьмавської області на давальницьких умовах, а також за грош.

Річний обсяг споживання газу — 400 млн.куб.м.

У пропозиціях необхідно вказати:

- кількість палива, що пропонується;
- ціну за 1000 куб.м;
- базис поставки;
- якісні характеристики палива;
- походження палива
- і його документальне підтвердження;
- термін поставки палива.

Пропозиції надсилати за адресою:

Україна, 252021, м. Київ, вул. Львівський узвіз 9/2, ДП «Правекс-Газ».
Тел. (38-044) 294-8592. Факс (38-044) 573-9898.

Арбитражный суд м. Києва за позовом АПББ «Аваль» порушив справу № 19/215 про банкрутство ЗАТ «Аваль-Сателіт», юридична адреса: м. Київ, вул. Куцузова, 4; р/р 260081328 в АПББ «Аваль», МФО 300335, код 23724278.
Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації об'я.

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

● Чернівці

Доадмініструвалися

Чернівчеська обласна адміністрація нещодавно уклала безпрецедентний договір з корпорацією «Укрінтарго» на постачання свитків нафтопродуктів в обмін на сільськогосподарську продукцію на весь період збирання врожаю.

До низькопробного адміністрування сільськогосподарських ринків на селі не звикати. Але цей договір обурив не тільки конкурентів вищезгаданої корпорації, а й цілої низки господарств і цукрових заводів, які до цього успішно співпрацювали. На Кельменецькому цукровому заводі, скажімо, цікавляться, за які гриби адміністрація області відмовляється від послуг ЗАТ «Укррос», котрі вже цього року поставило заводу 5 тисяч тонн мазуту, 2 тисяч тонн дизелю, 1 тисячу тонн мінеральних добрив, інвестували ресурсами понад 800 тисяч гривень! Адміністратор цього разу відмовився від послуг й інших комерційних структур, які ділом і капіталом вже завоювали довіру у селі.

● Донецьк

Глибинний погляд на техніку для глибини

У Донецьку відкрилася п'ята міжнародна спеціалізована виставка «Вугілля-Майнінг-98». 112 її учасників розгорнули експозиції на площі у три тисячі квадратних метрів, а майданчик перед спеціалізованим виставковим центром «Експо-Донбас» умістив найкращі зразки сучасної гірничої техніки, переважно вітчизняної — виробництва Дружківського, Горлівського, Ясинуватського, Новокраматорського машинобудівних заводів, АТ «Донецькгірмаш» та інших. Практики визнають, що машини і обладнання останнього покоління гарантують істотне збільшення продуктивності праці, а придбання такої техніки безпосередньо на заводах обходиться дешевше.

● Миколаїв

Стипендіати міського голови

Перші десять стипендіатів міського голови з'явилися в Миколаєві. З-поміж претендентів члени спеціально створеної для цього експертної ради відбрали краєвих з краєвих не тільки в навчальні, а й на ниві громадської роботи, творчості, спорту. Студентам Українського морського технічного університету, Південно-Слов'янського, педагогічного та сільськогосподарського інститутів, філії Києво-Могилянської академії Дмитру Байну, Сергію Білчанову, Костянтину Корчаню, Ірині Парфяло, Юрію Заверусі, Івану Кушніру, Олександрі Дюрієву, Катерині Середі, Марині Трубицькій та Валерію Дяків міський голова Анатолій Олійник уже вручив стипендії.

Ось вам і статки з овочевої грядки

Провінція

ОВОЧІВНИЦТВО на півдні України завжди вважалося другим (після зерновоїробництва) важелем економіки. Та останнім часом спостерігаємо гігантську картину: торговельні прилашки геть заповнили імпортери консервів. Що може протиставити вітчизняний товаровиробник? Невже переробка галузь Херсонщини не в змозі забезпечити якісну продукцію себе й сусідів?

Потенціал області — значний. Тут є консервний комбінат, здатний переробити близько 150 тисяч тонн плодів та овочів, за унікальною технологією споруджено консервний завод дитячого харчування імені 8-го Березня. Понад сто переробних цехів мають господарства агропору, практично в кожному районі працюють харчосмакові

фабрики об'єднання «Продтовари», відповідні структури є й в системі обслуговування.

Працівники сільського господарства планують виростити понад 120 тисяч тонн овочів, переважно частину мають намір переробити. Специфічна продукція півдня — томат-паста, томатні пюре та соки, консерви із салатного перцю, бак-

лажанів, зеленого горошку. Якісні показники південних томатів надзвичайно високі — кількість сухої речовини в розрахунок на одиницю ваги робить їх унікальними в Європі. До того ж, очевидна вигідність овочівництва — гектар помідорів приносить близько 1300 гривень чистого прибутку, що майже втричі вище, ніж зернового поля.

Чи варто очікувати нинішнього року ажіотажного попиту на таврійські консерви? Маркетингові дослідження свідчать, швидше, про протилежне. Фактиці відзначають, що продукція прогрес за зовнішнім виглядом, якістю фасування та упаковки, відсутністю реклами. До того ж, представники приватного бізнесу частіше виявляються більш спритними за державні та колективні структури, скуповуючи сировину прямо в полі, встановлюючи міні-цехи на місцях.

Сезон херсонські переробники розпочали ніби й непогано — вже виготовлено понад 16 мільйонів умовних банок консервів. Та, виявляється, це стало можливим завдяки випуску соєвих та різноманітних приправ із зазавезаної з-за кордону томат-пасты. Парадокс — об-

ласть-постачальник перетворюється на імпортера продукції.

Спеціалісти облдержадміністрації, управління сільськогосподарства і продовольства спільно з органами місцевої влади розробили механізм задоволення потреб консервної галузі всім необхідним для роботи — енергоносіями, склябками, кришечками тощо. Найслабкіше місце — схема розрахунків за одержані товарні ресурси. Так, в Херсоні діють завод скловиробів та гумо-технічної продукції. Підприємства надають переробникам товарні кредити. А ось вчасно одержати назад борги не можуть. Пріміром, лише заводу скловиробів консервники винні понад 370 тисяч гривень.

Тож запропоновано інший варіант: одержувати той самий товарний кредит від заставу майна. Хоча й цей шлях гірший невинно — високоліквідних основних фондів у виробників практично не залишилося.

Сергій ЗЛЕНКО.

Херсонська область.

Фото
Валерія ПІКОТНА.

Міліція не спить — зерно боронить

На Волині працівники міліції затримали понад 40 крадів зерна з нового врожаю, пально-мастильних матеріалів та запасних частин на суму більш як 10 тисяч гривень. В більшості випадків — це водії, комбайнери, працівники зерносушильних токів. Наприклад, водій Т. з КСП «Несвіж» Луцького району викрав з току близько 3 тисяч кілограмів збіжжя. Працівник КСП імені Богдана Хмельницького Любешівського району С. у лісовій посадці «приховав» майже 2 тонни зерна, яке вночі перевіз на своє подвір'я. Цих крадів викрили і порушили проти них кримінальні справи.

Волинська область.

Богдан БЕРКЕТА.

Демократія у полі зайва

Врожай-98

Такого висновку дійшов начальник Рогатинського районного управління сільського господарства Іван Мазурик, підсумовуючи цьогорічний жива.

Не так сталося, як гадалися: замість прогнозованих 40 тис. 750 тонн зерна у Рогатинському районі зібрили близько 35 тис. тонн. Далася взаки стіхія, внаслідок чого пропало 6000 га посівів, недостатньо була й забезпеченість матеріально-технічними ресурсами.

Коментуючи об'єктивні і суб'єктивні чинники, котрі впливали на врожай-98, начальник управління зауважив, що сільським виробникам... не потрібно допомагати. Дадуть собі раду. Аби ніхто не заважав. Слід всього-навсього відновити ціновий паритет.

Свого часу за кілограм молока можна було придбати чотири літри бензину, а нині — наважки. Найбільше хвилює ось що: той, хто вирощує хліб, має 20 копійок за кілограм зерна, а той, хто продає, — 70, — каже Іван Мазурик.

Та рогатинці не чекають, поки ці та інші проблеми сільськогосподарського виробництва будуть роз'язані на загальнодержавному рівні. Натомість активно займаються тим реформуванням, для якого вистачає місцевих повноважень. Серед суб'єктивних чинників із знаком «мінус» — рекордна подібність селянських сіл (ніні їх у районі — 45). Для порівняння: 1992 року тут було 18 колгоспів, два радгоспи, одне підприємство з вирощування свиней. До подібності спричинило невірне розуміння демократії. Нині триває зворотний процес: нещодавно дві сіплки об'єдналися в господарство «Золотий колос». Найдоцільніше для району, вважає тутешня адміністрація, — мати 30 господарств. А вже «Джон Діро» чи іншим потужним комбайном на клатках годі розвертнутися.

... Погода нині віддає свої борги. Спріє аграрникам. Рогатинці, якщо на лавках не дощитиме так рано, як торік, збираються виконати договори, передбачені програмою «Укрос». Загалом у районі солодкими корінцями засіяно 2 тис. 150 гектарів, з яких, уже підраховано, зберуть 50 тисяч тонн цукристих.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Івано-Франківська область.

Коли суперники рівні

Чемпіонат України. Вища ліга. 9-й тур: «Таврія» — ЦСКА — 1:1. 4200 глядачів. Гайдай, 3 — Леоненко, 88.

Це була зустріч рівних суперників. У її дебюті стрімка атака адалася господарям. Наїкращий бомбардир «Таврії» Гайдай не залишив шансів Реві. Близько до завершення матчу армії активізувалися, й найкращий снайпер у їхніх лавах — Леоненко — вистрелив наперед просто в ціль. До речі, Леоненко і Гайдай за влучністю наздоганяли Громова, Кислова і Шевченка. У них — по 4 м'ячі. А лідируючі серед бомбардирів Хацкевич і Воробей — 5 м'ячів.

ЦСКА після цієї гри піднявся в турнірній таблиці на 9-е місце, а «Таврія» залишилася на 11-му.

«Креміль» не такий простий, як здавалося одеситам

Першість України. Перша ліга. 8-й тур: «Поліграфтехніка» — «Металург» — 1:1. 2000 глядачів. Яременко, 54 — Ібрагімов, 88. «Креміль» — «Чорноморієць» — 1:0. 4500. Самара, 13. ЦСКА-2 — «Шахтар-2» — 1:3. 200. Пахолок, 63 з пенальті — Бутенко, 31.

Футбол

Данченко, 80, Акінін, 90. ФК «Черкаси» — «Торпедо» — 3:2. 2500. Чіпа, 30, Остроушко, 44, Білозір, 88 — Іричук, 41, Зубченко, 100. «Полісся» — «Десна» — 2:1. 1000. Софіланка, 31, Воронезький, 72 — Гогохія, 41. «Нива» — «Динамо-2» — 1:1. 3500. Корпачов, 58 — Олексій Герасименко, 30. «Креміль», який з перших турів розташувався у півалі турнірної таблиці, схоже, виходить із кризи. Це відчули на собі футболісти «Чорноморця», для яких фатальною стала 13-а хвилина. Хоч як намагалися потім одесити уникнути першої поразки, та це й від аутсайдерів, ім це не вдалося. Не витримали натиску черкащан торпедівці Запоріжжя. Господарі вирвали в них перемогу за дві хвилини до фінального свистка. Принциповий матч відбувся у Вінниці, куди друга динаміська команда приїхала з кількома гравцями «основі». Саме одному з них, Олексію Герасименку і вдалося відкрити рахунок. Відігравши вінничани у другому таймі. А потім, любонь, вирішили не нагайгати обстановку на полі. Нічия — 1:1.

«Динамо-2» з 19 очками стало одноосібним лідером. У «Торпедо» — 18

очок, а на третє місце з 16 очками вийшов ФК «Черкаси».

Матчі 9-го туру відбудуться 6 вересня.

Сюрприз: «Буковина» — за бортом

Кубок України. Повторні матчі 1/64 фіналу: СК «ОДЕСА» — «Портівник» — 4:0 (перший матч — 3:1). «Віктор» — «МЕТАЛУРГ» (Новомосковськ) — 2:4 (0:2). «ЦЕМЕНТИК-ХОРДА» — «Буковина» — 1:1 (2:1). «ВЕРХОВИНА» — «КРИСТАЛ» (Чортків) — 5:0 (1:4). «ТИТАН» — «ЧОРНОМОРЕЦЬ» (Севастополь) — 1:1 (1:0). «Локомотив» — «ОЛІМПІЯ ФК АЕС» — 0:2 (1:3). «СИСТЕМА-БОРЕКС» — «Динамо-3» — 1:0 (4:0). «ОБОЛОНЬ-ППО» — «Гірич-Спорт» — 3:1 (2:0). «ГАЗОВИК» — «Верес» — 3:0 (2:0). «БУМАЖНИК» — «Нафтовик» (Доліна) — 2:1 (0:0). «Динамо-СКА» — «КРИСТАЛ» (Херсон) — 0:1 (1:3). «Авангард» — «ШАХТАР» (Стаханов) — 2:1 (0:4). «ЗОРЯ» — «Оскол» — 2:0 (0:0). ФК «Миргород» — «ЕЛЕКТРОН» — 1:2 (1:4). «ПОДІЛЛЯ» — «Галичина» — 1:0 (2:1).

Позначено команди, які вийшли до 1/32 фіналу Кубка країни.

Болос України

Засновник —
Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.rel.com

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодувач.

Редакція не зобов'язана поділяти погляди авторів публікацій.

За точність викладення фактів відповідальність несе автор.

Рукописи не повертаємо.

Виступання з читальними — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 200421.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311167.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0